

STOCKHOLMS STAD	
Kommunstyrelsen	
KF/KS Kansli	
Ink.	2008 -04- 07
Dnr	209 - 977 / 2008
Till:	RI

Motion av Ann-Margarethe Livh (v) om översyn av arbetsförhållanden för stadens anställda - flest kvinnor - som arbetar efter kontorstid

Det är vanligare än vi kanske tror att arbeta under icke-kontorstid (jourtid). Nästan var tredje person i Sverige har ett arbete som inte enbart utförs på dagtid. I kommunerna är det ännu fler som arbetar andra tider än kontorstid.

SCB har på uppdrag av Sunt liv (webbplats om arbetsmiljö och hälsa som drivs av AFA Försäkring på uppdrag av Sveriges Kommuner och Landsting, Kommunal, OFR och SACO) undersökt hur arbetstiderna för anställda i kommuner och landsting skiljer sig från den genomsnittliga befolkningen. Statistiken visar att i genomsnitt har var fjärde anställd i kommuner och landsting arbete med växlande arbetstider. Var tredje kvinna som arbetar i kommunen har varierande arbetstider jämfört med var fjärde av de kommunanställda männen.

Även i Stockholms stad visar statistiken att det finns en mycket tydlig könsaspekt på skiftarbetet och på arbetet som utförs på kvällar och nätter i kommunen.

I mars 2008 arbetade 1 674 månadsavlönade i Stockholms stad under icke-kontorstid antingen enbart natt eller kväll med olika långa pass som kan vara upp till 12 timmar (veckoarbetstid om 36,33 timmar) eller som skiftarbetande 8 timmar dag, sen kväll och natt enligt ett rullande kontinuerligt 3-skiftschema (veckoarbetstid om 34,33 timmar). Av de 1 674 månadsanställda var 75 procent kvinnor. Totalt arbetade 55 skift varav 41 var kvinnor. I praktiken är det dock betydligt fler än de 1 674 anställda som arbetar efter kontorstid, eftersom många är interimistiskt anställda.

De vanligaste befattningarna hos dem som arbetar obekvämt arbetstid är undersköterska och vårdbiträde, därefter följer vårdare, personlig assistent, behandlingsassistent, sjuksköterska, skötare och jourhandläggare. De vanligaste befattningarna hos dem som arbetar skift är socialsekreterare och trafikvakter. (Statistikuppgifter från Kommunens utredningstjänst).

Jag anser att staden bör göra en översyn av arbetsförhållandena för anställda som arbetar på udda tider eftersom det medför hälsorisker och trenden snarare är att fler arbetar på icke-kontorstid än färre.

Risken för olyckor ökar på grund av trötthet liksom risken för övervikt, bukfetma, högt blodtryck samt hjärt- och kärlsjukdomar. Förhöjda risker finns för fertilitetsproblem, missfall, bröstcancer, kronisk trötthet, nedstämdhet och depression och ett snabbare åldrande. Dessutom medför arbete på udda tider sämre möjligheter till ett socialt liv med familj, vänner, föreningsliv och fritidsintressen. Det finns dock alltid anställda som trivs att arbeta utanför kontorstid och håller sig friska hela livet. Hur människor klarar arbetet kan bero på hur individen hanterar sitt liv men också på hur arbetsgivaren agerar, förebyggande insatser och hur väl arbetsplatsen fungerar.

Mot bakgrund av de förhöjda hälsoriskerna bör staden erbjuda årliga hälsoundersökningar för alla som arbetar skift eller alternerar mellan dag, kväll och natt respektive enbart kväll eller natt.

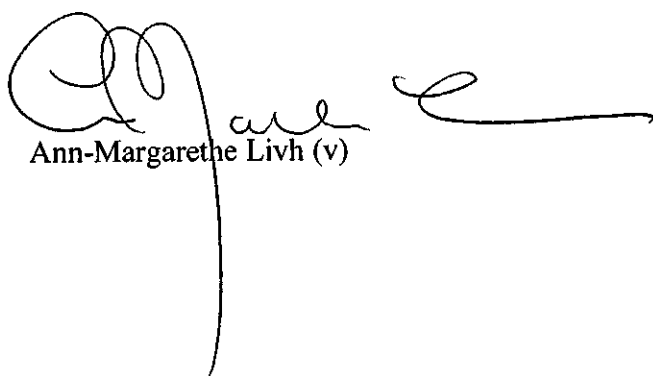
Det är viktigt att bevaka att arbetsvillkoren för de som arbetar på icke-kontorstid inte försämras i takt med att allt fler av stadens verksamheter läggs på entreprenad eller privatiseras genom avknoppning. Många vårdbiträden, undersköterskor, sjuksköterskor, behandlingsassistenter etc. kommer att byta till en privat arbetsgivare de närmaste åren.

Jag anser därför att det ska skrivas in i förfrågningsunderlagen och avtalen med privata företag inom vård och omsorg att personaltäthet och arbetsförhållanden inte får vara sämre än i stadens egna motsvarande verksamheter. Personalen är ju en av de största utgiftsposterna och därför ett område där vi kan anta att vinstdrivande företag försöker minska kostnaderna.

Jag föreslår att kommunfullmäktige beslutar att

1. Kartlägga förhållandena för stadens skiftarbetande och övriga som arbetar på icke-kontorstid avseende arbetsmiljö, hälsa, barnomsorg samt jämställdhet.
2. Lämna förslag på förbättringar av arbetsförhållandena för dem som arbetar skift och övriga som arbetar på icke-kontorstid i stadens tjänst samt lämna förslag på förbättringar av kommunal service (t.ex. barnomsorg) för dessa personalgrupper.
3. Erbjuder årliga hälsoundersökningar för alla stadens anställda som arbetar skift eller alternerar mellan dag, kväll och natt respektive enbart kväll eller natt.
4. Skriva in i förfrågningsunderlag och avtal med privata utförare att personaltäthet och arbetsförhållanden för personalen inklusive skiftarbetande och övriga som arbetar på icke-kontorstid ska vara minst likvärdiga med stadens egna verksamheter.

Stockholm den 7 april 2008

Ann-Margarethe Livh (v)